

ANUL SACERDOTAL

CUVÂNTUL CĂRE ZIDESTE

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitatea și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”
Anul XVI Nr. 9 (189) septembrie 2009

PREDICA - Cuvântul care zidește

Preotul, prin ceea ce împlinește prin cuvântul de învățătură rostit ca meditație a Sfințelor Evanghelii, dăruiește. Dacă o face cu multă iubire față de cei „păstoriți” împlinește Voia Domnului pentru el, ca persoană, se împlinește.

Aleșii Domnului! Ce dar și ce responsabilitate! Să fii ales să prezinți și să reprezinți CUVÂNTUL, CUVÂNTUL ÎNTRUPAT. Felul în care o faci depinde nu doar de fireștile calități personale, cât mai ales de disponibilitatea la cerința numărul unu: dăruirea din IUBIRE. Când acest lucru se întâmplă, creștinul care ascultă simte ceva deosebit, primește nu doar „învățătură”, cât un dar personal. Simte că cineva i se adresează, îi vorbește lui, tânărului, maturului, copilului, bătrânului. Nici unul nu este ignorat, nici unul nu e lăsat în părăsire, fiindcă este el, și este important și este nespus de iubit de Dumnezeu, iar cel ce-L reprezintă, nu poate face altfel. Atunci, ce bucurie când vezi ca bătrân, mai slab de urechi, că preotul se străduiește să-ți vorbească și ție, având grijă să-l auzi (folosind arta oratoriei și ...microfonul), iar ca tânăr, că știe să-ți fie pilduitor cu înțelegere și ...umor, dar nelăsând la o parte nici un aspect care să te poată ajuta să-ți corijezi ținuta, purtarea, felul de a gândi,... fiindcă ceea ce el spune are o autoritate de necontestat și tu înțelegi că o face spre zidire.

Ce mult suntem ajutați spre zidire de preoți! Fiecare, în felul său personal, ne comunică ceva ce încă nu cunoșteam, sau nu observasem până atunci. În ultima săptămână, mai plină în sărbători, am auzit mai multe predici care mi-au fost de un real ajutor sufletesc. Ni s-a vorbit, de ziua Sfântului Augustin, despre alegere. *„Alegem și suntem aleși de Dumnezeu, de cei din jur. Să alegi IUBIREA, să alegi să trăiești în DUMNEZEU ...este ceea ce ne duce firesc spre fericirea personală la care contribuie foarte mult „uneltele Lui Dumnezeu de pe pământ”. Așa cum pentru Sfântul Augustin s-a rugat mama sa, Monica și a dobândit și harul să-l întâlnească pe Sfântul Ambrozio, care l-a fascinat și l-a determinat să-l urmeze, pentru fiecare dintre noi Dumnezeu are pe cineva pregătit pentru a ne conduce spre EL. Avem astfel de persoane în viața noastră care se roagă pentru noi, oameni care ne ajută prin ceea ce spun, prin ceea ce fac. La rândul nostru să ne străduim să devenim pentru cei din jur persoane care-i iau de mână și-i poartă spre Dumnezeu. Să trăim astfel încât să aducem rod. Să mulțumim prin viața noastră, prin roadele noastre, ca toți copiii să-L cunoască pe Dumnezeu prin iubirea noastră față de Dumnezeu”* ne spunea Pr. Laurențiu Dăncuță din Iași, care practic vorbește exact de ceea ce Preacurata Fecioară Maria ne cere în cel mai recent mesaj de la Medjugorje.

Cuvântul care zidește - ne vine de firesc atunci când suntem „conectați” la IUBIREA LUI DUMNEZEU. Totul depinde de alegerea noastră; dorim, sau nu să ne deschidem spre harul trimis spre noi, să-l primim și, bucurându-ne, să-l împărtășim și celorlalți.

Maria-Mirela FILIMON

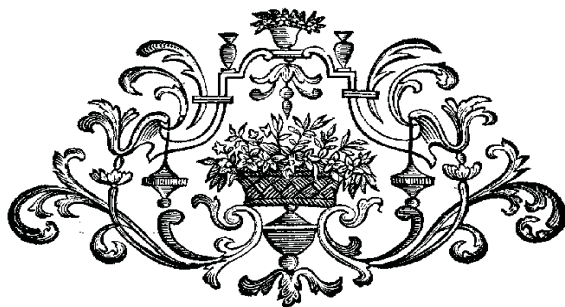
CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre modestie și tăcere

O înfățișare cuminte și modestă mișcă și predică mai mult decât zgomotul și tunetul cuvintelor. Se povestește de Sfântul Francisc că luând într-o zi pe unul din călugării săi cu el, îi zice: „Să mergem să predicăm!” Și ieșiră. După ce au făcut o plimbare prin oraș, se întoarseră la mănăstire. „Dar, Părinte, îi zise tovarășul său, nu vom predica? Am predicat...” zise Sfântul. Modestia cu care umblară pe străzi a fost o foarte bună predică pentru întreg orașul.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ “Calea
Desăvârșirii Creștine”, vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	De la Statele Pontificale la	
“Sentimentul responsabilității ne		cetatea Vaticanului de azi.....	12
ridică pe noi înșine”	4	800 de ani de la înființarea	
Anul Sacerdotal 2009-2010.....	5	Ordinului Franciscan.....	16
Pagini bilingve.....	10	Papa Paul al VI-lea.....	19

“Sentimentul responsabilității ne ridică peste noi înșine”

O.Salazar

Tinere, la –nceputul acestui an de muncă intelectuală și încordare morală, îți spun:

Ești ceva mare și ai o încredințare ce-ți dezvăluie talia fapturii tale:

Ești creștin!

Cultivă cu mândrie ceea ce ești. Învață mândria acestui nume, a numelui Dumnezeuului - Om: Isus Cristos.

Printre înșelătoarele etichete ale lumii, printre zadarnicele pronunțări de vorbe sonore, printre împletiturile inutile ale nimicurilor spoite cu înfățișare de realitate, unul singur rămâne:

Creștinul!

Precum sufletul păstrează trupul, așa creștinul păstrează omenirea. Creștinul e sufletul lumii. Singurul care o mai ferește de cadaverizare. Așa spunea un frate de-al tău în epoca păgână.

Sfântul Sebastian, ofițerul din garda Cezarului, purta lipită de piept inscripția: „*Christianus sum*”, „*Sunt creștin!*” ca să-și amintească de înalta-i vrednicie, de sublima încredințare, în ceasurile de prigoană și de ispită.

Și tânăra patriciană *Cecilia*

încuraja pe noii convertiți, Tiburțiu și Valerian, cu vorbele: „*Fiți bravi, soldați ai lui Cristos, dezbrăcați poftele întunericului și îmbrăcați armele luminii*”.

Fii ai luminii! - Există în această definiție a noastră o teribilă înfruntare a vieții de întuneric pe care deseori o ducem. Îți este încredințată Lumina sufletului, precum soarelui lumina sistemului nostru planetar. Responsabilitatea aceasta te înalță peste tine.

Te fă, tinere, vrednic de ea!
Asta-i misiune tinereții tale.

Ep. Ioan SUCIU

Monseniorul Vladimir Ghika, apostol și martir

25 decembrie 1873 - 17 mai 1954

Monseniorul Vladimir Ghika s-a născut în ziua de Crăciun a anului 1873, la Constantinopol, unde tatăl său era ministru plenipotențiar, funcție deținută atât pentru Constantinopol, cât și pentru Petersburg.

Prin mama sa, Alexandrina Moret von Blaremborg, aparținea unei familii ilustre din Europa. Familia tatălui, familia Ghika, a dat celor două Principate zece domnitori și numeroase personalități de elită.

A primit Botezul ortodox, religia părinților săi.

În 1877 familia revine în țară; era anul Războiului pentru Independență. În 1879, Alexandrina se stabilește în Franța, la Toulouse, unde copiii și-au urmat studiile, tatăl fiind numit ministru al României în Franța. Cei doi frați, Dimitrie și Vladimir, urmează cursurile Scolii de Științe Politice la Paris, între 1893-1895. După moartea

tatălui, survenită în 1881, familia se stabilește în țară, la conacul din Berieni. Vladimir, în străinătate, urmează școli înalte, Facultatea de Teologie la Roma, Filozofia la Salonic, Dreptul și științele Politice la Paris. În acest fel Vladimir își ia șase doctorate, ajunsese și poliglot, vorbea 26 de limbi.

În 1902, după moartea mamei sale, se convertește la catolicism și, în 1923, este hirotonit preot, iar Papa Pius al XI-lea îi acordă dreptul de a celebra Sfânta Liturghie în ambele rituri: roman și bizantin; astfel a devenit preot biritual. Tot Pius al XI-lea îi conferă titlul de Monsenior. Celor care-i reproșau acest pas, le răspundea: „Trec la catolicism ca să fiu un ortodox mai bun”, considerând pasul spre a se stabili o armonie între Biserica Occidentală și cea Răsăriteană.

La Paris, unde este preot, desfășoară o intensă acțiune de evanghelizare în cartierul Villejuif, în mijlocul dezmoșteniților soartei. Într-o baracă a deschis o capelă și, în timp, a ridicat o biserică. Rezultatele apostolatului său sunt remarcabile.

În 1906, revenit definitiv în România, a organizat „Misiunea

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

Sfântul Vinčențiu de Paul” (Sfântul Vinčențiu-1581-1660). În 1949 bunurile Congregației „Sfântul Vinčențiu de Paul” sunt naționalizate și spitalul înființat va fi dat lui C. I. Parhon (1874-1965) și ginerelui său Ștefan Milcu (1902-1994), după alungarea călugărițelor.

În 1923 Papa Pius al XI-lea îl trimite într-o misiune cu totul specială: să-l întâlnească pe Lenin. Monseniorul pleacă spre Moscova, dar, după o călătorie obositoare, când ajunge la destinație, nu l-a mai prins pe Lenin în viață.

La București a activat la Biserica „Sacre Coeur” și la Biserica Greco-Catolică „Sfântul Vasile” de pe strada Polonă, a colaborat și a fost prieten cu Episcopii Ioan Bălan, Vasile Aftenie și viitorul Episcop Tit Liviu Chinezu.

Mgr. Vladimir Ghica avea capacitatea „ de a converti și de a da forță sufletelor șovăitoare”. Pe patul de moarte l-a convertit pe scriitorul Panait Istrate (1884-1935). În 1933 a vizitat pe Împăratul Japoniei, Hirohito, care-și dorea un fiu. Mgr.Ghica l-a binecuvântat și Dumnezeu i-a împlinit cererea. Minunea s-a înfăptuit și Împăratul s-a convertit la creștinism.

1948: ultima jertfă întru sfințenie. Plecând în exil, alungat de comuniști, Regele Mihai voia să-l ia pe Monsenior cu suita sa. Monseniorul refuză să părăsească România pentru a rămâne alături de săraci și de bolnavi.

Luându-și rămas-bun de la Rege, s-a dus la Tichilești (Dobrogea) spre a-i îngriji pe leproși.

Mgr. Vladimir Ghica, supranumit „Prințul săracilor”, avea chipul unui profet din Vechiul Testament. Securitatea i-a întocmit 26 de dosare, fiind acuzat „de complicitate la crima de înaltă trădare”. În arestarea Mgr. Vladimir Ghica s-a implicat șeful comuniștilor, Gh. Gheorghiu-Dej și ministrul de Interne, Alex. Drăghici. Procurorul a cerut pedeapsa maximă. Vladimir Ghica a refuzat să fie apărat de un avocat di oficiu. A fost arestat în 18 noiembrie 1952, pe o stradă din București, în timp ce mergea să vadă pe un bolnav închis la Jilava. E anchetat, bătut, e torturat cu „spânzurătoarea electrică”, care are un dispozitiv diabolic, cu inele metalice aplicate în jurul gâtului victimei. Prin inele trecea un curent electric. Victima este strangulată, apoi resuscitată, ca să fie în viață pentru o altă spânzurătoare. Monseniorul a cunoscut această atroce tortură la 83 de ani! La Jilava, Monseniorul se află în cameră cu 240 de deținuți. A convertit pe unul dintre deținuți, așa cum a fost convertit tâlharul de pe cruce. Marcel Petrișor, fost coleg de celulă, mărturisește: „A vărsat sămânța credinței în noi. Acesta a fost Monseniorul Vladimir Ghica: un părinte spiritual, un director de conștiință și un preot al lui Cristos, plătind pentru toate acestea cu darul

(continuare în pag. 7)

(urmare din pag. 6)

propriei sale vieți, în acești ani sinistri ai României totalitare. E înmormântat în Cimitirul Bellu Catolic. La capul mormântului străjuiește o splendidă statuie, o splendidă sculptură a maestrului Gheorghe Anghel.

„Congregația pentru Cauza Sfinților” de la Vatican a început procesul de beatificare a APOSTOLULUI și a MARTIRULUI VLADIMIR GHICA.

În încheierea acestor scurte considerații să amintim că de la Mgr. Vladimir Ghika ne-au rămas mai multe volume. Din volumul „Pensees pour la suite de jours”, îmi permit să citez câteva cugetări pentru fuiorul zilelor: „Lacrimile sunt lamura sângelui nostru; nu s-ar cuveni ca omul să le verse decât pentru lucruri arvinite cu sânge”;

„Dumnezeu dă celor care dau și dăruie celor ce se dăruie”;

„Bucuriile mele: dă, Doamne, ca prețul lor să nu fie niciodată suferințele altora;

„Dacă vei ști să pui pe Dumnezeu în tot ceea ce faci, vei afla pe Dumnezeu în tot ce se întâmplă”;

„În cele mai întunecate descumpăniri ale sale, sufletul îl întreabă pe Dumnezeu în adânc: Doamne, care ți-e voia? Ce vrei de la mine? Ce vrei să fac? Cum vrei să descopăr ceea ce vrei de la mine? Iar singurul răspuns: „Te vreau!”

Pr. I. Erdeli

Rugăciune

Doamne, către Tine-ndrept

Astăzi ruga mea umilă!

Iară celuia nedrept:

De la tronul Tău aștept

Cel din urmă semn de milă...

Dornic brațele-mi întind

Către Cerurile Tale:

Inima mi-o simt murind

De nețărmurită jale.

Ca un demon cad învins

În genunchi , cu glasul stins

Fulgerat de suferință.

Si cu sufletul cuprins

De obidă și căință.

Și pe Tine Te mai chem:

Doamne, Tu ești sfânt și mare!

Mântuie-mă de blestem...

Către Tine plâng și gem :

Îndurare!

St. O. Iosif,

„Poezia religioasă românească”, I. Buzași,
Ed. Dacia, 2004, p.100.

Pe urmele pașilor Parohului din Ars

În acest „An Sacerdotal” suntem chemați spre Ars, suntem îndemnați să mergem pe urmele Sf. Ioan-Maria Vianney ca să regăsim sfințenia unui preot care să ne desăvârșească credința.

Cu rugăciunea să însoțim pe cei 100 de preoți din toată lumea, care, sub patronajul Congregației pentru Preoți, vor avea la Ars, între 27 septembrie - 3 octombrie, zile de reculegere și bucuria de a asculta predicile Cardinalului Schonborn, Arhiepiscopul Vienei.

Dar, alături de rugăciune și meditație, din documentele și din mărturiile aflate la Ars, preoții vor putea descoperi secretul sfințeniei Parohului.

Încă din timpul vieții sfințenia Pr. Ioan-Maria Vianney era așa de cunoscută, încât zilnic soseau la Ars 300 de persoane pentru a-i asculta predicile de la ora 11.00, pentru a-l cunoaște, pentru a se mărturisi și a-i urma îndemnurile.

Prin răspunsurile date la un interviu, cel de-al optulea succesori al Parohului din Ars, Părintele Philippe Perdrix, ne aduce multe, foarte informații despre ceea ce a înțeles Preotul nostru Sfânt, Ioan - Maria Vianney, că trebuie să fie PREOTUL. Pr. Perdrix o face realizând o continuă paralelă între ceea ce a fost atunci și ceea ce este azi.

Privindu-l pe Pr. Philippe Perdrix, privirile jurnalistului sunt atrase de mâini: „*Sunt așa de frumoase mâinile Preotului! Mâinile care consacără și iartă în numele lui Dumnezeu!*” comentează mai târziu. Apoi Preotul a început să-și povestească istoria numirii sale Ars.

A fost hirotonit în 1966. Când a fost numit la Ars, a fost foarte neliniștit. A alergat la confesorul său, apăsând de neputința de a fi urmașul celui care mărturisea 17 ore din zi. Preotul i-a spus: „*Da, îngenunchează. Și lasă toate să se facă...*”. Această mărturisire i-a schimbat viața.

Tot la fel ca și predecesorul său, Sfântul Paroh, Părintele Perdrix își petrece multe ore din zi mărturisind. A aflat că Parohul cel Sfânt mărturisea în diferite locuri, nu numai în confesional. Obișnuia să mărturisească în confesional mai ales femeile, pe preoți îi mărturisea în altar, pe bărbați în culoarul sacristiei. Parohul de acum obișnuiește să mărturisească într-un birou mic și sobru pe peretele căruia a gravat cuvintele Sf. Vianney: „*Când ne mărturisim, putem spune că scoatem cuiele din rănilor Domnului nostru*”.

Aici, în acest birou, întâlnește toate durerile lumii. Un tânăr i-a mărturisit că a pactizat cu diavolul de care, continua să spună: „Nu

(continuare în pag. 9)

(urmare din pag. 8)

mă pot elibera, el este mai tare ca mine”. Altul avea remușcări pentru că a vorbit împotriva Sf. Fecioare; o femeie cu grave păcate nu putea crede că este iertată și îi cerea să-i repete cuvântul de iertare, simțind nevoia să-l tot audă...

Ca și Sfântul Vianney, actualul Paroh se apleacă asupra păcătoșilor cu milă și cu ochii în lacrimi, emoționat de puterea divină a Sacramentului Pocăinței. Parohul din Ars, cel de odinioară, mergea până acolo încât făcea sacrificii personale pentru a-i ajuta pe păcătoși. Spunea adesea că după mărturisire „fac eu restul în locul lor...”. Părintele de acum îi urmează exemplul. Un alcoolic care făcea eforturi pentru a-și depăși viciul, a fost ajutat și prin abținerea confesorului său.

Când intră în confesional, păcătoșii sunt negri ca tuciul, dar când ies, surâd, au fața luminoasă ca și dimineața Învierii. Au cunoscut iubirea lui Dumnezeu și au înțeles, acolo, îngenuncheați în umilință, că Domnul i-a iertat. Au mai înțeles ca preotul confesor le cere în mărturisire să pătrundă esențialul, să evite rutina, că el nu-i acuză, dimpotrivă, îi așteaptă ca odinioară Sf. Vianney. Ca și acesta Părintele de acum le spune, încurajându-i: „Dacă ați ști cât vă iubește și de când vă așteaptă...”.

O.B.

După „Famille chretienne”

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie

Blaj

„C'est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

Bucarest, la paroisse d'Avila et Vincent Cernea (II)

Tous les prêtres ont fait de la prison. Le père Mare, ce petit homme rond (comme son nom ne l'indique pas: Mare veut dire „grand” en roumain!), jovial et résolu, lorsque quelqu'un rappelle à sa place ses cinq années de détention, répond: „*Mais cinq ans, ce n'est rien, à coté de ce que d'autres ont connu, n'en parlons même pas!*” Et ils racontent la prison, les services, les confiscations, les interdictions. Ils vénèrent l'évêque **Vasile Aftenie**, le premier martyr des douze évêques emprisonnés: „*douze, comme les apôtres, et pas un n'a trahi. Il avait 50 ans, il avait l'esprit de Vatican II avant l'heure. Il était plus jovial de tous, accessible a tous, en bons termes avec les Orthodoxes. On aurait pu croire qu'il était le plus enclin à se soumettre aux diktats communistes, et portant il s'est montre tellement résolu que ceux-ci l'ont brisé: Par un ancien condisciple de lycée devenu ministre il avait su tout ce qui allait se produire. La Securitate voulut connaître le nom de ce ministre. Mgr Aftenie refusa de le dénoncer. Aussi fut-il si martyrisé qu'il en mourut le 10 mai 1950, jeté dans la rue la tête cassée, les os des bras cassés sortant de la chair...*”

Le père Ciungan nous relate cela avec son visage digne, à peine ridé à 79 ans, avec des sanglots dans la voix et des larmes dans les yeux. Le père Mare nous explique que tous ont été tant poursuivis, tant inquiétés, qu'ils en ont gardé une sensibilité presque malade. Ses collègues lui ont dit parfois: „*Ne parle pas de tel ou tel événement dans ton sermon, tu vas encore pleurer!*” Tous sont très mystiques. Ils sont très sensibles aux coïncidences des dates: „*Ceci s'est passe le jour de la fête de Notre Dame de Fatima..., ou de Ste Thérèse..., je suis sorti de prison le jour de la fête du Sacre Coeur ...*” Ils ont été témoins de miracles physiques ou spirituels qu'ils se rappellent les uns aux autres. Ils me font penser aux communautés des premiers chrétiens décrites dans les Actes des Apôtres. C'est impressionnant!

Après ce repas, il est temps de nous retirer pour gagner la frontière bulgare. Effusions, accolades, nous nous séparons difficilement! Quelle ambiance, que d'émotion! Nous passons nous recueillir sur la tombe de l'évêque martyr Vasile Aftenie, dans un cimetière proche, tombe toujours fleurie et couverte jour et nuit de bougies allumées par des fidèles de tous les rites...

Au revoir, la Roumanie! Mais... reviendrons-nous un jour?

(a suivre)

Blaj

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

București, „Parohia Avila” și Vincent Cernea (II)

Toți preoții au făcut închisoare. Părintele Mare, acest om de statură mică și rotund (numele nu sugerează deloc aceasta), jovial și hotărât, amintindu-și de cei cinci ani de detenție, ne-a spus: „*Dar cinci ani, aceasta-i nimic pe lângă ce au suferit alții care nici n-au putut vorbi*”. Și ne-a povestit despre închisoare, despre munci, confiscări și interdicții. Greco-catolicii îl venerează pe Episcopul Vasile Aftenie, primul martir din doisprezece Episcopi întemnițați: „*doisprezece ca Apostolii, și nici unul n-a trădat. El avea 50 de ani, posedea spiritul Conciliului Vatican II înainte ca el să fi avut loc. Întotdeauna vesel, accesibil tuturor, în relații bune cu ortodocșii. Se credea că el ar fi putut fi cel care avea să se supună dictatului comuniștilor, dar el a fost atât de ferm în fața celor care-l torturau! Printr-un vechi coleg de liceu devenit ministru, a știut tot ce avea să se întâmple. Securitatea a vrut să cunoască numele ministrului, Episcopul Aftenie a refuzat să-l denunțe. Astfel a fost martirizat și a murit la 10 mai 1950, aruncat, cu capul spart, cu oasele brațelor rupte...*”.

Cu înfățișarea sa demnă, cu o față ridată, ca la 79 de ani, Părintele Ciungan ne-a relatat persecuția Bisericii, cu o durere în voce și cu lacrimi în ochi. Părintele Mare ne-a explicat că toți au continuat să trăiască, după eliberare, o neliniște și să fie stăpâniți de o sensibilitate aproape malativă. Colegii lui îi spuneau: „*Nu vorbi despre aceste lucruri în predică, tu vei plânge încă!*” Toți sunt foarte mistici. Sunt sensibili la coincidența de date: „*Aceasta s-a petrecut în ziua Doamnei noastre de la Fatima..., sau a Sf. Tereza..., am ieșit din închisoare la Sărbătoarea Sfintei Inimi...*”. Ei au fost martori ai miracolelor psihice sau spirituale și își amintesc de unele sau altele. M-au făcut să mă gândesc la primii creștini descriși în „Faptele Apostolilor”. Ce impresionant!

După masa de prânz, ne-am retras ca să câștigăm timp pentru a trece frontiera bulgară. Legătura sufletească, îmbrățișările au făcut dificilă despărțirea. Ce atmosferă emoționantă! Am mers să ne reculegem la mormântul Episcopului Martir V. Aftenie, într-un cimitir apropiat, mormânt întotdeauna acoperit cu flori și noaptea de lumânări aprinse de credincioși de toate riturile...

La revedere, România! Dar... vom reveni într-o zi.

Aceasta în climatul de libertate regăsit de țările noastre.

(va urma)

De la Statele Pontificale la Cetatea Vaticanului de azi

A prezenta Statul Vatican de azi ca obiectiv spiritual, cultural, turistic sau documentar este o provocare pe care o poți rezolva simplu doar în primă aproximație. Un ghid turistic bun, care nu neglijează enunțarea importanței Vaticanului sub toate aspectele sale poate părea suficient. Cu un astfel de ghid la sfârșitul unei vizite temeinice, fără să renunți la nici un obiectiv din listă rămâi cu o serie de întrebări:

- Pentru 1 miliard și 86 milioane de fideli catolici (cifră conformă Anuarului Pontifical din 2005) această minusculă Cetate este Capitala?

- Ce putere spirituală și laică mai are azi Vaticanul?

- Cum s-au acumulat pe această arie de numai 44 hectare atâtea minuni ale culturii?

- Asta este tot? Atâtea este Vaticanul cât pot vedea într-o zi sau două de vizită?

Este greu de răspuns la atâtea întrebări fără a recurge la istorie, fără a privi în trecut. Pe de altă parte, o istorie de aproape două milenii a unei instituții precum este Biserica nu poate fi simplificată fără riscul de a trunchia părți semnificative, sau de a pune în evidență în mod partizan numai anumite aspecte ale unei Istorii... Ținând cont și de spațiul avut la dispoziție voi încerca să prezint doar o cronologie a evoluției fațetei „lumești” a puterii pontificale,

urmată de o prezentare a situației actuale a Statului Vatican.

* În momentul semnării Edictului de la Milano (313) de către Constantin și Licinius (reprezentantul părții apusene a Imperiului) numărul creștinilor este foarte mic și inegal răspândit în diversele provincii. La Roma, orașul cel mai încreștinat al Italiei, la semnarea edictului nu erau mai mult de 10% creștini. În Egipt și alte zone ale actualului „Orient Mijlociu” procentul creștinilor era mai mare, dar Franța de azi (în 313) încă nu avea creștini. În ansamblul Imperiului, evaluările ajung la o pondere a creștinilor cuprinsă între 5 și 10%. Deci Edictul de la Milano reprezenta o răsturnare uriașă și nesperată a situației creștinismului care din religie interzisă și persecutată devine pe parcursul a 70 de ani religia oficială a Imperiului.

* Încreștinarea treptată și Botezul pe patul morții al Împăratului Constantin nu l-au împiedecat pe acesta să se amestece în treburile Bisericii emergente (convoacă conciliile la Roma 313, Arles 314 și Niceea 325) și să și-o anexeze într-un fel, promulgându-se egalul apostolilor și episcopul universal din exterior. Împărații următori nu au renunțat la această poziție privilegiată în relațiile cu Biserica. Treptat, sub Theodosie I imperiul devine oficial creștin (380), Biserica bucurându-se de (sau suportând dificil) protecția imperială.

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

* Începând cu secolele V și VI evoluția Bisericii Latine din teritoriile fostului Imperiu Roman de Apus se îndepărtează de evoluția Bisericii din Imperiul Roman de Răsărit, unde Iustinian este ultimul împărat latin, urmându-i o serie de împărați greci.

* În secolul VII se face apel tot mai des la un document controversat, așa zisa Donație a lui Constantin, care pune bazele existenței unor teritorii administrate de papalitate în Italia.

* Anul 754 Pepin cel Scurt este din nou încoronat, de data aceasta de către Papa Ștefan II la Saint Denis în Franța de azi. Papa îi ceruse ajutor contra Lombarzilor din Italia, îl încoronează pe Pepin, acesta îi învinge pe lombarzi și cedează Papei Ștefan II teritoriile cucerite în 756. Astfel, împreună cu teritoriile din Donația lui Constantin iau naștere Statele Pontificale.

* Anul 774 Carol cel Mare (Charlemagne), fiul lui Pepin cel Scurt, reafirmă autoritatea temporală a Papei asupra teritoriilor obținute. În continuare teritoriile vor crește prin donații și cuceriri.

* Anul 824 Ludovic I cel Pios, fiul lui Charlemagne, impune Statelor Pontificale Constitutio Romana care le supune autorității imperiale. Papa mai beneficiază de puterea executivă, dar împăratul poate interveni oricând în afacerile Statelor Pontificale și mai ales în timpul alegerilor pontificale. Începe astfel un lung conflict dintre

Frescă din sec. XIII Biserica Santi Quatro Coronati, Roma Papa Silvestru (stânga) primind donația de la Constantin (dreapta).

Donația lui Constantin

papi și imperiu pentru investitură.

* Anul 846 Sarazinii jefuiesc și provoacă distrugerii în Roma și basilicile Sfântul Petru și Sfântul Pavel din afara zidurilor. Papa Leon IV decide construirea unor fortificații care să înconjoare Vaticanul.

* Anul 1122 Concordatul de la Worms semnat de împăratul germanic Henric V și papa Calixt II pune capăt vechiului conflict de investitură dintre Biserică și regalitate. După tratat, episcopii din Sfântul Imperiu Romano Germanic (Germania și Italia) nu vor mai fi desemnați exclusiv de împărat ci și de Papă. În acest fel episcopii primesc o dublă investitură, spirituală și laică.

* Anul 1378 Începutul Marii Schisme Occidentale. Papa Grigore XI decide să revină la Roma, dar moare curând. Italienii vor un papă italian, pe Urban VI ales la 7 aprilie 1378. Dar francezii nu-l agreează pe

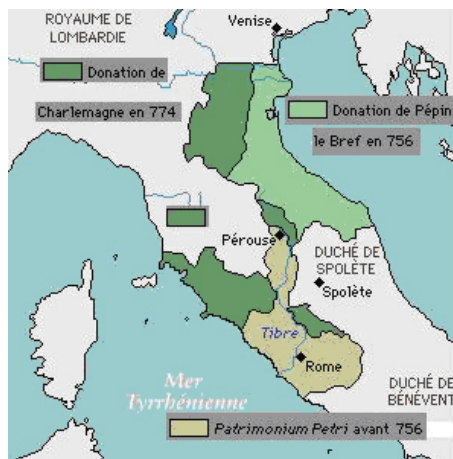
(continuare în pag. 14)

(urmare din pag. 13)

noul papă și îl alege pe Clement VII. Începe perioada papilor de la Avignon. Sfârșitul Marii Schisme Occidentale intervine în 1417 când Papa Martin V este ales și reconstituie unitatea Bisericii.

* Anul 1797 Napoleon Bonaparte invadează Italia și îi obligă pe reprezentanții Papei să semneze tratatul de la Tolentino prin care Statele Pontificale pierd multe teritorii atât în Italia cât și în Franța. În plus sunt obligate și la plata unor însemnate sume de bani către Franța.

* Anul 1929 După convulsiile care au dus la crearea Statului Italian, prin acordul de la Lateran se pune capăt conflictului dintre Statul Italian și papalitate. Papa Pius XI este recunoscut drept suveran al cetății Vaticanului și primește o recompensă de 750 milioane lire pentru pierderea Statelor Pontificale.

Statele pontificale după donația lui Charlemagne

Așa se sfârșește implicarea Bisericii în administrarea unor teritorii ajunse vremelnic în custodia ei. Resursele acestor posesiuni erau importante. În Italia cel puțin, nu exista la un moment dat o avuție mai mare, concentrată în mâna unei entități, decât în cea a Papei.

Scurtă prezentare a Statului Vatican de azi

Statutul particular al Cetății Vaticanului nu poate fi conceput independent de misiunea spirituală a Sfântului Scaun. Autonomia politică a acestei Cetăți – Stat garantează independența Papei și oferă guvernului central al Bisericii Catolice un spațiu geografic identificabil. Înaintea acordului de la Lateran Statele Pontificale ofereau Papei independența vizibilă față de monarhi sau alte state ale lumii. Statul Vatican este suportul material al activității Sfântului Scaun. Misiunea universală a Sfântului Scaun constă în întreținerea relațiilor diplomatice cu numeroase țări.

Roma este capitala Statului Italian, iar Cetatea Vaticanului, cu cele 44 ha de teren ale sale, este o indicație clară a statutului său simbolic. Pentru finanțarea activităților sale Sfântul Scaun depinde în mare măsură de generozitatea fidelilor și de Bisericile locale.

(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 14)

Este foarte probabil că pe teritoriul Vaticanului de azi a fost martirizat Apostolul Petru în epoca marilor persecuții puse la cale de Nero între anii 64 – 67. El a fost îngropat într-o necropolă vecină, alături de circ. Cercetările istorice sunt sprijinite de permanența unei tradiții antice de pelerinaj pe aceste locuri și în primul rând pe existența unui mic mausoleu, iar ulterior pe existența acolo a bazei construite de împăratul Constantin în sec.IV. Bazilica Sfântul Petru de azi este construită pe locul bazei lui Constantin. Săpăturile arheologice întreprinse de papa Pius XII au scos la iveală un memorial funerar deosebit situat sub altarul principal al actualei bazei a Sfântului Petru.

Un palat apostolic a fost edificat treptat alături de bazilică, iar prin 1378 devine rezidența pontificală principală. În centrul Statelor Pontificale Vaticanul devine vreme de secole un important centru politic și cultural. Cei mai mari artiști (Botticelli, Bramante, Raphael, Michel Angelo, Bernin) au lucrat aici la comanda papilor care au jucat mereu rolul de Mecena, cum a fost în sec. XVI papa Iuliu II care a lansat construcția bazei actuale Sfântul Petru. Ansamblul Cetății Vaticanului cu muzeele sale a fost declarat de către UNESCO patrimoniu al umanității.

Sperăm ca prezentarea Cetății

Teritoriul Vaticanului este locul martiriului Sfântului Apostol Petru

Vaticanului să fie completată treptat cu detalii referitoare la:

- comorile artistice ale muzeelor Vaticanului,
- activitatea Sfântului Scaun,
- documente importante precum enciclici papale,
- evenimente ale Bisericii organizate de Sfântul Scaun.

Cunoscând mai bine Biserica noastră Catolică, căutându-i bogăția spirituală, fiind atenți la vigoarea credinței în diversele părți ale lumii vom deveni conștienți că foarte mulți creștini din cei peste un miliard de fideli privesc pozitiv viitorul credinței noastre, că sunt capabili să muncească pentru schimbare prin dragostea față de Cristos. Astfel, poate, vom renunța la comoditatea așteptării și vom merge în întâmpinarea celor ce se bucură că aparțin Bisericii Universale și lucrează în sânul Ei.

Ioan SORAN

800 de ani de la înființarea Ordinului Franciscan

„În unele momente ale istoriei, destinul pare să șovăie între noroc și nenoroc, ca și cum s-ar aștepta la sosirea cuiva, când, de obicei, nu vine nimeni. Spre sfârșitul secolului al XII-lea, apără un copil care reuși să se apropie de triumful Idealului” - Julien Green.

Francisc de Assisi, (1182-1226), fondatorul ordinelor franciscanilor, clariselor și terțiarilor, este sărbătorit de Biserică în fiecare an la 4 octombrie. Sfântul Francisc de Assisi nu și-a propus să devină un sfânt, dar și-a stabilit ca ideal în viață să respecte riguros Învățăturile lui Isus și astfel a devenit un sfânt al sărăciei, al umilinței și al iubirii. Viața lui Francisc este plină de miracole, de parcă Dumnezeu coborâse pe pământ. L-a ghidat clipă de clipă, iar la sfârșit i-a dăruit cea mai înaltă bucurie spirituală la care poate aspira un om. În marea sa puritate, Francisc a ascultat întotdeauna de semnele pe care i le trimitea Dumnezeu în momentele de cumpănă, abandonându-se total Voinței divine.

Despre Sfântul Francisc de Assisi, papa Benedict al XV-lea spunea: „Este imaginea lui Cristos cea mai desăvârșită din toate timpurile”; iar pentru Dante Alighieri, este omul „a cărui viață minunată mai bine s-ar cânta-n ceresul cor” (Paradisul, XI,95). Deși dintr-o familie modestă, prin dragostea lui vie față de Tatăl Creatorul și surorile creaturi, a exercitat o influență extraordinară asupra vieții religioase a creștinismului apusean, cu ecouri binefăcătoare și

în manifestările sociale și artistice (Viețile Sfinților, Ed. ARCB).

Fraternitatea franciscană devotă Sf. Francisc de Assisi este în acest an în sărbătoare pentru cei 800 de ani de la întemeierea Ordinului Franciscan. Într-adevăr, peste 2000 de frați franciscani, provenind din 65 de națiuni s-au reunit la Assisi în perioada 15-18 aprilie, pentru „Zilele Franciscane” organizate cu ocazia celui de-al VIII-lea centenar al fondării Ordinului, pentru a celebra „Capitolul internațional al Rogojinilor”, numit astfel de la prima întâlnire, ai urmașilor părintelui spiritual Francisc, peste 5000 la număr prezenți atunci, când au dormit pe rogojini nemaiîncăpând prin locuințe.

Ordinul numără aproximativ 200 de mii de frați, călugări și călugărițe, și 400 de mii de laici, printre care și musulmani, budiști și anglicani care și-au însușit „regula” sărăcuțului din Assisi. Patru zile de sărbătoare pentru a celebra o dată istorică, un moment de har pentru a reuni marea familie franciscană mondială și a pune din nou în centru Evanghelia, inima învățaturii lui Francisc de Assisi. La 18 aprilie a.c. la încheierea evenimentului frații au

(continuare în pag. 17)

(urmare din pag. 16)

fost primiți de Papa Benedict XVI la audiența de la Castel Gandolfo, căruia i s-a dăruit o versiune personalizată a „Izvoarelor Franciscane”, cartea de căpătâi a biografiilor și a scrierilor Sfântul Francisc.

În centrul celor patru zile din Assisi, au avut loc întâlniri, proiecții video și conferințe care au aprofundat cele patru teme esențiale ale regulii franciscane: acceptarea celuilalt, mărturia, penitența și postul, și recunoștința, privind spre trecut și spre viitor cu speranța de a împărtăși tinerilor mereu fascinați de figura sărăcuțului din Assisi atare valori. Fraților care au luat parte la celebrări, li s-a oferit „Regula”, ediție de buzunar, versiunea definitivă aprobată de Papa Inocențiu III, tradusă în opt limbi, împărtășită astăzi de toți cei ce sunt în vreun fel legați de franciscanism.

Evenimentul a fost și un punct de plecare și de sosire pentru marea familie franciscană, pentru a da mărturie despre comuniunea spirituală existentă deja, între diferitele exprimări ale pluralității carismei franciscane, o colaborare care totuși mai trebuie încă să crească.

Vocația franciscană e una care se bucură de o frumoasă înflorire. Dacă Europa occidentală și America de Nord sunt puțin în criză de vocații, este puternică prezența franciscană în Europa de Est, în America Latină și crește atât în Asia cât și în Africa.

La audiența papală ținută în

Aula „Paolo VI” din Vatican cu această ocazie, au participat aproximativ 3000 de religioși ai celor patru Ordine franciscane, și după ce au ascultat cuvintele Papei Benedict XVI, au reînnoit înaintea sa promisiunile religioase. Carisma pe care Dumnezeu a dăruit-o franciscanilor acum 800 de ani reprezintă un dar pentru toți, spunea Papa.

Dacă e să vedem carisma franciscană putem spune că toți sfinții Bisericii au luat Evanghelia ca regulă a lor de viață, dar în figura lui Francisc aceasta strălucește cu o transparență particulară, până și în rănilor pătimirii și iubirii care reflectă suferințele lui Cristos.

În sărăcia, simplitatea și în caritatea lui Francisc poporul creștin a recunoscut mereu cu ușurință naturalețea inspirației evanghelice, și chiar până dincolo de granițele Bisericii oameni de orice credință religioasă și umană au primit un veritabil și puternic mesaj de iubire și de pace, relatează Federico Lombardi SJ., directorul Sălii Stampa a Vaticanului, analizând această aniversare.

O carismă extraordinară deci, care depășește timpul și care a dorit încă de la început să se supună discernământului autorității Bisericii pentru a introduce – cum a spus Papa – micul „noi” al comunității de frați abia născută în marele „noi” al Bisericii una și universală. Cu siguranță, fecunditatea carismei franciscane a fost garantată de autoritatea Bisericii și s-a multiplicat uimitor de atunci încolo.

(continuare în pag. 18)

Cristos, într-o apariție fondatorului familiei franciscane i se adresează astfel: „Francisc, mergi, și repară Biserica mea”! Să mergem și noi, toți iubitorii Sfântului Părinte Francisc, și să continuăm să reparăm casa Domnului, Biserica sa. „Mergi și repară oricărui om ruina păcatului, continuă să-i ajuți pe păstorii Bisericii să reînnoiască turma Domnului”, îl îndeamnă în final pe fiecare creștin în parte Sfântul Părinte Papa!

La aceste îndemnuri, pentru edificarea noastră spirituală, să ni le reamintim și pe cele din MICUL TESTAMENT AL SFÂNTULUI FRANCISC (FF 132-135): „Scrie că îi binecuvântează pe toți frații mei care sunt acum în Ordin și pe aceia care vor intra până la sfârșitul lumii. Pentru că nu pot vorbi, din cauza slăbiciunii și a durerilor bolii, pe scurt, fac cunoscut fraților mei voința mea prin aceste trei îndemnuri: în amintirea binecuvântării mele și acestui testament al meu,

- să se iubească între ei întotdeauna,

- să iubească și să respecte întotdeauna pe doamna noastră, sfânta sărăcie,

- și întotdeauna să fie credincioși și supuși prelaților și clericilor sfintei maici Biserici.

Pr. Mihai Vătămănelu OFMConv.

BAIA MARE - INTC 2009

Cea de-a XI-a ediție a Întâlnirii Naționale a Tineretului Catolic (INTC), a fost organizată de Episcopia Greco-Catolică de Maramureș și găzduită, în premieră, de orașul Baia Mare, în perioada 22-26 iulie 2009. La această manifestare au participat peste 2.000 de tineri pelerini sosiți în oraș cu o zi înainte pentru a participa la programele diverse puse la dispoziție de organizatori.

După cuvântul de bun venit rostit miercuri seara, pe scena amenajată din fața Muzeului de Etnografie și Artă Populară din Baia Mare, de către părintele Angel Zareczki, tinerii s-au adunat a doua zi în același loc pentru a lua parte la prima liturghie. Slujba a fost oficiată de un sobor de peste 100 de preoți și episcopi, în frunte cu PSS Ioan Sișeștean, episcopul greco-catolic de Maramureș. Evanghelia din cadrul Sfintei Liturghii s-a citit și în limbile maghiară și ucraineană. Pe tot timpul slujbei, tinerii aflați pe Câmpul Tineretului au putut să se spovedească sau să se consulte privind anumite probleme care îi frământă. Ei au putut apela la cei aproximativ 30 de preoți care asigurau în acest sens asistență spirituală. La acțiunea organizată de Episcopia Greco-Catolică de Maramureș tinerii pelerini au putut participa la peste 100 de conferințe pe teme religioase, filosofice sau de actualitate, susținute de reprezentanți ai Bisericii Catolice, dar și de specialiști recunoscuți în domeniu.

www.intc2009.com

Papa Paul al VI-lea (V)

În adevăr, începând cu anul 1934, Mgr. Montini a fost cu totul absorbit de obligațiile Curiei, din ce în ce mai grele și mai numeroase. Până la semnarea „Acordului de la Latran”, în 1929, între Italia și Roma, care a creat Statul Vatican și i-a recunoscut independența, Mgr. Montini a lucrat sub direcția Cardinalului Gasparri, Secretar de Stat în exercițiu. Aceasta a fost o perioadă de intensă activitate diplomatică care s-a finalizat cu semnarea numeroaselor acorduri între state, sub forma de concordate realizate de Organizația Funcționării Cultelor și ale Drepturilor Bisericii în fiecare Stat. Pius al XI-lea, istoric și jurist, credea în acest tip de tratat. Montini a lucrat la pregătirea diverselor acorduri, cu Bavaria (1924), Polonia (1925), Lituania (1927) și, în fine, cu Italia (1929), apoi cu Franța și alte țări... În 1930 Pius al XI-lea a acceptat demisia Cardinalului Gasparri și a numit în locul lui pe Cardinalul Eugenio Pacelli, atunci Nunțiu la Berlin.

Din 1930 până în 1954, Giovanni-Baptista Montini a servit Biserica sub conducerea Cardinalului Pacelli care, în 1939, a devenit Papă cu numele de Pius al XII-lea.

Între 1930-1954, Giovanni – Baptista Montini a primit diferite funcții: adjunct al Secretariatului de Stat, un fel de Secretar General al Guvernului Pontifical, din 1937 face parte din Curtea de Casație. În 1953, Papa Pius al XII-lea îi acordă titlul de Prosecretar de Stat. Giovanni Baptista s-a dăruit cu toată energia acestor responsabilități, fiind cel mai apropiat colaborator al Papei, cel care-i îndeplinea

hotărârile. Făcea aceasta cu o anumită transparență pentru a nu ridica un ecran între voința Papei și cei care trebuiau să dea viață deciziilor Suveranului Pontif. În tot acest timp a fost confidentul Papei, discret și modest. S-a identificat cu opera Papei, nerevendicând vreo opinie personală, nici vreun merit particular. A fost un ecou fidel al vocii Papei Pius al XII-lea.

În 1938 l-a însoțit pe Cardinalul Pacelli, legat al Papei, la Budapesta, la Congresul Euharistic Internațional. La începutul celui de al Doilea Război Mondial a încercat să împiedece Italia să intre în conflict alături de Germania. În timpul războiului a muncit ca familiile să-și regăsească prizonierii și prin Oficiul Central, dotat cu mijloace tehnice moderne, să ajungă la informații despre viața lor. Astfel, între 1938-1946, s-au transmis 10 milioane de cereri și 11 milioane de mesaje. A organizat Comisii Pontificale pentru a ajuta refugiații. În 1944 a distribuit pentru aceștia 2 milioane de mese gratuite; la început a acționat la Roma iar în scurt timp în lumea întreagă. La Castelgandolfo a oferit adăpost la 15.000 de refugiați. În numele Papei a ascuns în Palatele Pontificale pe evrei și exilați.

La sfârșitul Războiului, a relansat Acțiunea Catholică în Italia. Tot Giovanni-Baptista Montini a organizat Anul Sfânt 1950. În adevăr, în acel timp, rezolva toate problemele Bisericii.

Această bogată experiență în Biserică și în viața oamenilor contura direct responsabilitățile mari care urmau să vină.

(va urma)

Solidaritate cu zâmbetul pe buze

De la începutul lunii iulie, Asociația Caritas Eparhial Oradea a demarat o serie de acțiuni atât în Bihor, cât și în alte localități din județele învecinate, toate acestea desfășurându-se în cadrul proiectului „Voluntariat și implicare civică”, finanțat de Uniunea Europeană prin Programul „Tineret în acțiune”. Evenimentele demarate în această perioadă au ca scop promovarea calității active a tinerilor în regiunea de nord-vest a țării, prin materiale informative și seminariile pe care le vor susține și care vor avea ca temă voluntariatul, extinderea activității clovnilor pentru dezvoltarea solidarității între tinerii din localități implicate în proiect, dar și transmiterea cunoștințelor meseriei de clovn altor tineri interesați de acest domeniu, pentru susținerea și formarea altor grupe în localitățile participante.

După ce prima deplasare a celor implicați în proiect a avut loc la sfârșitul lunii mai în Maramureș, la sfârșitul lunii iunie, cei 12 voluntari au fost la Zalău, în parohia „Sfinții Apostoli Petru și Pavel”, și în data de 5 iulie au avut spectacol, dimineața, în parohia „Sfânta Familie”, din Zalău, iar seara în parohia din Șimelu Silvaniei.

Au urmat alte spectacole în diferite localități cum ar fi Porți, Șumal și Plopiș. Pe agendă se găsesc și alte localități cuprinse în proiect dar, la solicitare, trupa va susține și în alte parohii spectacole. Pe lângă spectacolele oferite populației, tinerii au susținut cursuri și seminarii cu tema voluntariatului și implicit a ceea ce presupune meseria de clovn. „La activitățile informative organizate de noi iau parte tinerii din parohiile pe care le vizităm. Urmărim ca pe această cale să le insuflăm dorința de voluntariat, promovarea acțiunilor voluntare, dezvoltarea de noi abilități și deprinderi. Noii voluntari vor putea, prin cunoștințele acumulate, să devină și ei formatori”, a declarat Ana Maria Lazăr, reprezentanta Asociației Caritas Eparhial Oradea.

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Redactori: Pr. Ioan ERDELI, Iulian BOGLUȚ, Daniel IȘTOAN

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)